

B – 5^e zondag Veertigdagentijd – 20/21 maart 2021
Jer 31,31-34; Ps 50; Heb 5,7-9; Jn 12,20-33

Hij weet wat Hem te wachten staat

De zondag van vandaag heet in onze missalen de “Vijfde Zondag van de Veertigdagen”, maar vroeger heette deze zondag “Passiezondag”. Eigenlijk is de benaming “Passiezondag” veel beter van toepassing op de inhoud van de lezingen die de Kerk ons vandaag voorhoudt. Die lezingen spreken immers nu al, ruim vóór de Goede Week, duidelijke taal over lijden en dood. En ze zijn inderdaad niet vrolijk.

De Veertigdagentijd loopt dus naar een climax. Steeds openhartiger, steeds duidelijker, en steeds vaker, wordt er gesproken over lijden en dood. Wij sluiten de ogen niet, wij vermijden het gesprek niet, wij kijken niet de andere kant op. Wij doen niet alsof lijden en dood niet zouden bestaan.

Maar lijden en dood treffen ons wel degelijk, tot in het diepste van onze ziel. We zien het momenteel iedere dag bij de nieuwsuitzendingen op televisie, en we horen op de radio de hoge cijfers van de besmettingen, de intensif care, de overlijdens.

Onbegrijpelijk, denk ik dan, onaanvaardbaar, deze verspilling van menselijke levens, opeens weggevaagd van de aarde, terwijl ieder mens, ieder mens afzonderlijk in zijn eigenheid onvervangbaar is, een engel voor het aanschijn van God, een uniek wezen, geschapen naar Gods beeld en gelijkenis, met voor ieder een eigen naam gegrift in de palm van Gods hand.

Hoe is dit in Godsnaam mogelijk, dat unieke mensenlevens opeens weggevaagd worden, alsof het niets is, alsof het leven van een mens geen enkele waarde heeft? Door een microscopisch klein virus, niet te zien met het blote oog, onvoorspelbaar, dat zich gemeen, heimelijk verspreidt.

Wij staan hier voor het mysterie van leven en dood, het mysterie van de onbegrijpelijkheid, van de onaanvaardbaarheid. Inderdaad, onaanvaardbaar. De dood staat nu eenmaal haaks op Gods scheppingsideaal – anders begrijp ik die God niet. De dood staat nu eenmaal haaks op Gods liefdesideaal – anders snap ik die God niet.

Ook Jezus zelf liep tegen de muur van lijden en dood. Jezus wist wat Hem te wachten stond. Ook Hij viel in een zwart gat. Ook Hij bad en smeekte. “Nu is mijn ziel ontroerd”, zo bidt Hij vandaag. “Onder luid geroep en geweent heeft Christus gebeden en smekingen opgedragen aan God, die Hem uit de dood kon redden”, zo zegt ons vandaag de Brief aan de Hebreëën. Ook Jezus had geen antwoord op het mysterie van de dood. Ook Jezus had angst voor de dood.

Jezus wist wat Hem te wachten stond. Hij wist, als Hij naar Jeruzalem zou gaan, dat Hij gearresteerd zal worden, en dat Hij er waarschijnlijk niet levend vandaan zou komen. Dat doet mij denken aan al die journalisten in bepaalde niet-democratische landen, die onderzoek doen naar corruptie, witwaspraktijken, fiscale paradijzen en verrijking van de elite, en dat ook publiceren. Ze weten dat dit, in die landen en onder die regimes, levensgevaarlijk is, en dat ze zomaar vermoord kunnen worden. Maar ze nemen het risico, ter wille van de waarheid, om die criminele praktijken in de openbaarheid te brengen. Tientallen journalisten zijn zo vermoord. Ze wisten dat ze groot risico liepen, ze wisten wat ze wellicht te wachten stond. Maar ze kwamen op voor de waarheid. “Il a dit la vérité, il doit être exécuté”, zo zong ooit de Franse chansonnier Guy Béart, “hij heeft de waarheid gesproken, hij moet geëxecuteerd worden”. Het chanson eindigt overigens met een bekend iemand, “die jonge man met lange haren die de Golgotha opgaat”, die ook de waarheid sprak en geëxecuteerd moest worden.

Ja, inderdaad, ook Jezus wist, als Hij doorging zoals Hij deed, dat de dood Hem te

wachten stond. Hij had zich kunnen terugtrekken, onderduiken. Maar dat deed Hij niet, Jezus ging de weg naar Jeruzalem, Hij wist waar die weg zou eindigen, maar Hij ging de weg in het volle bewustzijn dat die weg zou eindigen in lijden en dood. De schrijver van de Hebreeënbrief spreekt vandaag over 'gehoorzaamheid'. Maar 'gehoorzaamheid', is dat simpelweg de dood aanvaarden zonder vragen te stellen? Of moeten wij misschien verder kijken? Achter de gehoorzaamheid. Achter de dood. Achter de onbegrijpelijkheid van de dood. Want wat de schrijver van de Hebreeënbrief "gehoorzaamheid" noemt, blijkt in werkelijkheid, zoals hij zegt, "oorzaak van eeuwig heil".

Achter de dood ligt voor ons het leven. Want ook voor Jezus lag achter de dood het leven. Na Goede Vrijdag komt Pasen. De graankorrel is gestorven in de aarde, maar in mijn tuin botten de bladeren al uit. De dagen worden langer, het zonnelicht overwint de duisternis. Vandaag begint de lente. Het wordt Pasen.

Régis de la Haye, diaken